

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

שטייגן

יענקי איז געווען א גלייכער אינגל. זיין ווארט איז א ווארט, אן קיין הסברים און פשט'לעך. ער האט געזאגט וואס ער האט געזען אן עס אויפבלאזן און פארגרעסערן, ער האט פארשטאנען וואס ער האט פארשטאנען און נישט מער. אלע האבן געוואוסט: יענקי איז א קינד אויף וועמען מען קען זיך פארלאזן, ער האט נישט קיין פשט'לעך און דריידלעך....

עס האט נישט גענומען קיין סאך צייט, און יענקי איז געווארן דער ממונה צו פארהערן די חברים משניות בעל פה. נאך וואס דער מלמד האט געזען אז אנדערע קינדער וואס פארהערן זיך זענען מרמז און זאגן אויס פאר זייערע חברים וואס זיי פארהערן, האט ער געוואוסט אז 'נאר יענקי' איז א גלייכער און ער איז פאסיג צו ווערן געשטעלט אלס בוחן ביי הפסקה. יענקי האט אריינגעקוקט אין די משניות. די קינדער האבן זיך פארהערט שנעל איין פרק און נאך א פרק. ער האט זיך אויך נישט גרויס געהאלטן מיט זיין שטעלע: פארקערט, ער האט געשמייכלט צו אלעמען מיט ליבשאפט, און אלעמאל געהאט א גוט ווארט פאר יעדן אינגל.

עטליכע חדשים זענען אריבער. יענקי וואס האט פארהערט אסאך תלמידים פיל מסכתות, האט אויך אנגעפאנגען צו קענען משניות בעל פה (!) יא יא אלע זענען געווען שאקירט און איבעראשט צו זען ווי יענקי דער פשוט'ער תמים קען פארשטייט, און פארהערט זיך אפילו. קינדער וואס האבן נאך נישט פארשטאנען די מחלוקת פון די תנאים, זענען צוגעקומען צו יענקי אים צו פרעגן פשט פון די משניות, און פון אים האבן זיי געהערט די גאנצע משנה פון אנהייב ביזן סוף אויף א קלארע פשוט'ע און מסודר'דיגע אופן. ארום אים איז קיינמאל נישט געווען א מצב און טומל, אבער עס איז געווען קלאר פאר אלע קינדער אז מען קען זיך לערנען פון יענקי וויאזוי צו פארשטיין א משנה מיט א גלייכקייט און קלארקייט.

דער תם איז געגאנגען מיט זיין גראדקייט און תמימות, און געווארן דער מיניסטער פון שטאט. דאס פירן די שטאט איז געווארן אינגאנצן לויט זיין באפעל, און מיט די צייט האט אים דער קעניג געמאכט אלס מיניסטער איבער אלע מיניסטארן!

לאמיר צוריקגיין צו די חברים אין פתח יענקי און שאול.

ביי חזרה, איז יענקי צוגעגאנגען צום מלמד מיט א שאלה. גייענדיג צו זיין פלאץ, האט ער אויפגעהויבן א בלאט פון די ערד, ער האט אריינגעקוקט דערין, און זיינע אויגן האבן אויסגעשטארצט פון קנאה.

די גאנצע סוגיא איז געווען דארטן אויפגעשריבן אין מסודר'דיגע שורות מיט א קלארע און ליינבארער שריפט. אויף יעדע שאלה איז געשטאנען א נומער, אויף א קושיא איז געשטאנען אז עס איז א קושיא. די ראיות זענען געשריבן געווארן מיט א גרינע קאליר, די תשובות און תירוצים מיט א בלויע קאליר. עס האט אים זייער וויי געטון דאס צו זען. "וואו בין איך, און וואו זענען מייע חברים. אין די צייט וואס נעמט מיר צו פארשטיין די חילוק צווישן א שאלה און א קושיא, צווישן א משנה און א ברייתא, האלטן שוין מייע חברים ביי מפרשים, זיי גייען אויפן וועג פון די שארפע למדנים. אלכסנדר האט טיפע חידושים, יאסעלע האט ראיות פון אנדערע גמרות, יצחק זאגט נאך די גאנצע סוגיא מסודר דעטאל נאך דעטאל, און איך - אי-אוי-אוי...."

אבער גלייך האט ער זיך געכאפט. ער האט שטארק פארמאכט זיין האנט, און גערעדט צו זיך אליינס: "יענקי, דו ביסט שטארק! גיי ווייטער אויף זיין וועג, פריי דיך מיט דייערע ידיעות! יעצט האסטו געפרעגט זיין מלמד א שאלה, און דו האסט שוין פארשטאנען די צווייטע שאלה. דו קענסט זיך זעצן דאס אפשרייבן. פרוביר אז עס זאל זיין א קלארע שריפט..."

ספּוּרִי מַעֲשִׂיּוֹת מִשָּׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֵׂה ט' - פּוֹן דֶּער חָכָם מִיטֵן תָּם (5)

נָאר עַר הָאט זײַ גיפֿירט מיט זײַן תְּמִימוֹת אַזױ ווי פֿריר. און עַר הָאט גיפֿירט די מְדִינָה מיט תְּמִימוֹת מיט אַמֶּת. און מיט יוֹשֶׁר. און עַר הָאט קיין שׁוּם פֿאַלְטֶשְׁקִיט און קיין עוֹלָה נִיט גיטאן קיינעם.

און אויף פֿיריכץ פון א מְדִינָה. באַדאַרף מען קיין גרויסן שִׁכָּל און קיין חֲכָמוֹת נִיט. נָאר יוֹשֶׁר און תְּמִימוֹת. אַז ס׳ע זענען גיקומען צוויי מענטשן זײַך לֵאדִין פֿאַר אים. הָאט עַר גיזאַגט דו ביסט זפֿאַי און דו ביסט חַיִּיב. אַזױ ווי זײַן תְּמִימוֹת און זײַן אַמֶּת איז גיווען. אָן א שׁוּם רמאות און אָן פֿאַלְטֶשְׁקִיט. און אַזױ הָאט עַר אַלץ גיפֿירט מיט אַמֶּת. הָאט אים די מְדִינָה זייער ליב גייהאַט. און עַר הָאט גייהאַט גיטרייע יועצים וואס זיי האָבן אים לִיב גייהאַט פֿאַמֶּת. און מחמַת ליבשאפט. הָאט אים איינער איין עצה גיגעבן. באַשֶׁר דו וועסט זײַך בּוֹדֵאִי מוזן קומען פֿאַר דער מֶלֶךְ. ווארין עַר הָאט זײַך שוין נאך דיר גישיקט. און ווידער. דער סֶדֶר איז. אַז אַ גובֿירנִיר מוז קומען פֿאַר דעם מֶלֶךְ.

בָּכֵן. כָּאטשע דו ביסט זייער ערליך. און דער מֶלֶךְ וועט אין דיר נִיט גיפֿינען קיין שׁוּם פֿאַלְטֶשְׁקִיט. אין זײַן פֿיריכץ די מְדִינָה. פון דעסטוועגין פֿאַרט ס׳ע איז אָפֿער דער סֶדֶר פון דעם מֶלֶךְ. אַז עַר שמוסט. אַז אין די רייד גייט עַר אַרײַן אין דער זײַט. און הייבט אָן שמוסין חֲכָמוֹת און לְשׁוֹנוֹת.

בָּכֵן. איז שײַן. און ס׳ע איז דער דֶּרֶךְ אֶרֶץ אַז דו זאַלסט אים קענען ענפֿערין. איפֿער דעם איז רַעכט אַז אײַך זאַל דײַך אויס לֶעֱרַנֶּען חֲכָמוֹת און לְשׁוֹנוֹת. איז דאס גיפֿעלן דעם תָּם.

דער ווייל הָאט מען דערלאנגט צום מֶלֶךְ מְסִירוֹת אויף דעם גובֿירנִיר. באַשֶׁר עַר טוט פֿאַלְטֶשְׁקִיט. הָאט דער מֶלֶךְ אים מעבֿיר גיווען (פֿלומֶר אָפּ גיזעצט) הָאט זײַך דער מֶלֶךְ מִיִּשָּׁב גיווען. ס׳ע איז גוט אַז ס׳ע זאַל זײַן אַ גובֿירנִיר אַ פֿראַסטי מענטש דִּהיינו אַ תָּם. ווארין אַ תָּם וועט פֿירן די מְדִינָה מיט אַמֶּת און מיט יוֹשֶׁר. מחמַת עַר וויסט נִיט קיין חֲכָמוֹת און קיין המצאות.

איז דעם מֶלֶךְ גיפֿעלן אַז עַר זאַל מאַכִּין דעם תָּם (דִּהיינו דער תָּם וואס עַר איז דער חֶבֶר פון דעם חָכָם וואס דער מֶלֶךְ הָאט נאך אים גישיקט) פֿאַר אַ גובֿירנִיר. הָאט דער מֶלֶךְ גישיקט איין אוקאז. אַז דער תָּם וואס עַר הָאט נאך אים גישיקט. זאַל עַר ווערין גובֿירנִיר.

און דער תָּם מוז פֿאַרין דורך דער שְׂטאַט פון דער גובֿירנִיא. בָּכֵן זאַל מען זײַך שְׂטעלן אויף די טויערין פון דער שְׂטאַט. אַז תִּיכֶף ווי דער תָּם וועט אָן קומען. זאַל מען אים פֿאַרהאַלטן. און מען זאַל אים אָפֿגעבֿין די טִּשִּׁין אַז עַר זאַל זײַן גובֿירנִיר.

הָאט מען אַזױ גיטאן. און מען איז גיטאנען אויף די טויערין און תִּיכֶף ווי עַר איז דורך גיפֿאַרין. הָאט מען אים פֿאַרהאַלטן.

און מען הָאט אים גיזאַגט אַז עַר איז גיווארין גובֿירנִיר. הָאט עַר גיפֿרעגט. נָאר אָן ליצנות. הָאט מען אים גיענפֿערט. אַוודאי אָן שׁוּם ליצנות. איז דער תָּם גיווארין תִּיכֶף גובֿירנִיר בְּתוֹקָף וְעוֹז.

און היינט אַז דאס מֶזֶל הָאט זײַך אים שוין אויף גייהיבן. און מֶזֶל מַחֲכִים (דִּהיינו דאס מֶזֶל מאַכט קלוג) הָאט עַר שוין גיקריגן אַבִּיסֶל הֶבְנָה (דִּהיינו פֿאַרשטאַנד) פון דעסט וועגין פֿאַרט הָאט עַר גאַר נִיט גינוצט מיט זײַן חֲכָמָה.

האט ער זיך מײַשט גײַווען. וואס אײַרט עס מיך אז איך וועל מיך לערנען חכמות און לשונות. האט ער זיך גילערניט און האט מקבל גיווען חכמות און לשונות. איז אים תיכף גיקומען אויף דעם זין דער חכם זיין חבר האט אים גיזאגט. אז סע איז ניט גימאלט בשום אופן. אז ער זאל קומען אויף זיין חכמה. האט בין איך שוין גיקומען אויף זיין חכמה. (און פון דעסט וועגין כאטשע ער האט שוין גיוואוסט חכמות. האט ער גאר נט גינוצט מיט די חכמות. נאר ער האט זיך גיפירט מיט זיין תמימות אזוי ווי פֿריר).

דער נאך האט דער מלך גישיקט. אז דער תם דער גובירנר זאל צו אים קומען. איז ער צו אים גיפארין. האט דער מלך פֿריר גישמוסט מיט דעם תם פון דעם פֿיריכץ פון דער מדינה. איז ער דעם מלך זייער וואויל גיפעלין. ווארין דער מלך האט גיזעהן. אז ער פֿירט מיט יושר און מיט גרויס אמת אן א שום עולה און גאר אן פאלטשקייט.

נאך דעם. האט דער מלך אנגיהויבן צו שמוסן חכמות און לשונות. האט אים דער תם גיענפערט אזוי ווי מען באדארף. איז דאס דעם מלך נאך בעסער גיפעלין. דער מלך האט גיזאגט. איך זעה. אז ער איז אזוי א חכם און פֿירט זיך פארט מיט אזוי א תמימות. איז ער דעם מלך זייער זייער וואויל גיפעלין.

האט דער מלך אים גימאכט פאר א מיניסטער איבער אלע מיניסטארים. און דער מלך האט גיהייסן מע זאל אים אפגעבין א באזונדערע שטאט וואס דארט זאל ער זיצן. און האט גיהייסן אז מען זאל אים אויסמויערן זייער שיינע מויערן אזוי ווי סע קער צו זיין. און האט אים גיגעבן אכתב אויף דעם אז ער זאל זיין מיניסטער.

איז אזוי גיווען מען האט אים אויס גימויערט זייער וואוילע מויערן שיינע. אין דעם אורט וואס דער מלך האט גיהייסן און ער האט אפגינעמקען די גדולה בתוקף.

דער חכם,

אז סע איז אים אן גיקומען דער בריוו פון דעם

מלך.

האט ער גיענפערט צו דעם חכם וואס ער האט גיפראכט דעם בריוו. ווארט. און נעכטיג דא איבער. וועלין מיר איבער שמוסין. און מיר וועלין זיך מיישט זיין. אויף דער נאכט האט ער גימאכט אויף אים א גרויסע סעודה. אין דעם עסן האט דער חכם (דער חבר פון דעם תם) אן גיהויבן צו קלוגן און צו קלערין מיט זיין חכמה און זיין פילוסאפֿיא.

און האט זיך אן גירופן און האט גיזאגט. וואס קאן דאס באטייטן. וואס אזוי א מלך זאל שיקן נאך אזוי א קליינעם מענש ווי איך בין. וואס בין איך עס. אז דער מלך זאל שיקן נאך מיר. וואס טייטש. אזוי א גרויסער מלך וואס ער האט אזוי א ממשלה און אזוי א גדולה. און איך אזוי קליין ווי איך בין א קעגין אזוי א גרויסען מלך. נא ווי גישיקט זיך דאס אין שכל אז אזוי א מלך זאל שיקן נאך מיר.

איך זאל זאגן מחמת מיין חכמה. האט ער נאך מיר גישיקט. וואס טרערף איך אן אקעגן דעם מלך. האט דען דער מלך קיין חכמים ניט. און דער מלך אליין איז זיך אויף בוודאי א גרויסער חכם. און וואס איז דאס. אז דער מלך זאל נאך מיר שיקן. און ער האט זיך דרויף זייער זייער פארוואונדערט.

לאמיר זיין פאר הערן

די ניינטע מעשה - דער חכם און דער תם (5)

- ☐ ער האט געלערנט נאר לשונות און חכמות.
- ו. פאר וואס איז זייער געפעלן דער תם פארן מלך?
 - ☐ ווייל ער פירט מיט גרויס אמת און א קיין שום עוולה
 - ☐ ווייל ער איז א חכם, און פירט זיך מיט תמימות.
 - ☐ ביידע תשובות זענען ריכטיג.
- ז. וואס האט דער מלך געמאכט פארן תם?
 - ☐ פאר א שר האוצרות.
 - ☐ ער האט איבער געגעבן זיין פלאץ.
 - ☐ פאר א מיניסטער איבער אלע מיניסטערס.
- ח. וואס האט דער מלך געהייסן מען זאל בויען פארן תם?
 - ☐ מען זאל אים בויען א שיינע פאלאץ.
 - ☐ מען זאל אים בויען א פריוואטע שטוב.
 - ☐ מען זאל אויסמויערן זייער שיינע מויערן.
- ט. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
 - ☐ איינמאל
 - ☐ צוויימאל
 - ☐ איך האב געוואלט

- א. וועלכע נאך שליחות האט דער קעניג געשיקט צום תם?
 - ☐ ער האט אים געשיקט א קאנווערט מיט געלט.
 - ☐ ער זאל ווערן א גאבירנר.
 - ☐ ער זאל שנעל קומען צום קעניג'ס פאלאץ.
- ב. ווי אזוי האט דעם תם באקומען אביסל פארשטאנד?
 - ☐ ווייל ער האט אנגעהויבן צו לערנען חכמות.
 - ☐ ווייל זיין חבר דער חכם האט עס אויס געלערנט.
 - ☐ ווייל זיין מזל האט זיך אים שוין אויף געהויבן, און מזל מאכט קלוג.
- ג. ווי אזוי האט דער תם געפירט די מדינה?
 - ☐ מיט תמימות, מיט אמת און מיט יושר.
 - ☐ מיט חכמה און מיט גלוגשאפט.
 - ☐ מיט ישוב הדעת.
- ד. האט די מדינה ליב געהאט דער תם?
 - ☐ זיי האבן אים ליב געהאט.
 - ☐ זיי האבן אים פיינט געהאט.
 - ☐ זיי האבן אים זייער ליב געהאט.
- ה. האט דער תם געלערנט צום סוף חכמות?
 - ☐ יא.
 - ☐ ניין.

טיפער געטראכט

וועלכע זאכן וואס איז אין די מעשה פון די וואך, האט דער רבי געבעטן מען זאל זיך זייער דערווייטערן דערפון?

און ביי וואספארא נאך מעשיות ווערט עס אויך דערמאנט?

תשובות אויף די מעשה פון דער חכם מיטן תם (4)

וויפל מאל ווערט דערמאנט אין די מעשה "תם"? 31

ווער פלעגט לויפן? דער תם ווער האט זיך מייסב געווען? דער אלך ווער איז געפארן? די שלוחים
פון דער אלך ווער האט אויס געלאכט? דער חכם ווער איז זייער פריילאך געווען? דער תם

דעם רבינ'ס
מעשיות

להתודע ולהגלות אז איטלעכס ווארט וואס דא שטייט אין דעם הייליגן ספר, איז 'קודש-קדשים', לופטער 'סודות-התורה'. מען זאל נישט מיינען: "אז דאס זענען חס-ושלום פראסטע מעשיות"!

צו ענטפערן בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5333372 צו באקומען דעם גליון אין מייל - m025345040@gmail.com